

PASCAL SMET
VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, JEUGD, GELIJKE KANSEN EN BRUSSEL

Vraag nr. 227
van 23 december 2013
van CHOKRI MAHASSINE

Vlaamse overheid - Financiële situatie ondersteunde verenigingen

Minister Joke Schauvliege heeft namens de regering (actuele vraag - plenaire vergadering van 11 december 2013) gesteld dat elke vakminister best onderzoekt welke knelpunten leven en welke beslissingen genomen kunnen worden inzake de financiële toestand van verenigingen in zijn/haar bevoegdheidsdomein.

Uit de vierde Barometer van de verenigingen van de Koning Boudewijnstichting blijkt immers dat één op drie verenigingen in financiële moeilijkheden verkeert, een verdubbeling in twee jaar tijd. De financieel-economische crisis weegt zwaar op het functioneren van de verenigingen. De studie van de Koning Boudewijnstichting houdt onder meer een analyse in van de rekeningen van meer dan 6000 verenigingen die werden neergelegd bij de Nationale Bank. Vooral kleine verenigingen met minder dan vijf personeelsleden staat het water aan de lippen.

1. Welke conclusie trekt de minister uit de Barometer voor de verenigingen in de beleidsdomeinen onder zijn/haar bevoegdheid?
2. Welke bijkomende maatregelen neemt de minister ten aanzien van die verenigingen, in het bijzonder in die welke in urgente financiële nood verkeren?
3. In welke maatregelen voorziet de minister ten aanzien van verenigingen die niet door Vlaanderen worden gesubsidieerd, maar mogelijk wel door andere overheden?
4. Overweegt de minister in overbruggingskredieten te voorzien, gelet op het feit dat veel verenigingen niet bij banken terecht kunnen?
5. Welke maatregelen neemt de minister inzake administratieve vereenvoudiging?

N.B. Deze vraag werd gesteld aan alle ministers (Peeters vraag nr. 230, Lieten nr. 155, Bourgeois nr. 146, Vandeurzen nr. 256, Crevits nr. 319, Van den Bossche nr. 159, Schauvliege nr. 192, Smet nr. 227 en Muylers nr. 262).

ANTWOORD

op vraag nr. 227 van 23 december 2013

van **CHOKRI MAHASSINE**

Beleidsdomeinen Onderwijs en Vorming

Binnen de economische situatie waarin Vlaanderen zich bevindt, is het een gezamenlijke verantwoordelijkheid om de budgettaire mogelijkheden te laten sporen met een kwalitatief onderwijsbeleid dat strookt met de beleidsbrief en de engagementen die in het Vlaams parlement zijn aangegaan. Het is dan ook evident dat alle onderwijsinstellingen en vzw's een efficiënt en effectief beleid voeren m.b.t. de aan hen toegekende overheidsmiddelen.

De minister maakt keuzes in functie van de operationele doelstellingen Onderwijs & Vorming. De bedragen voor de realisatie van de onderwijsprojecten worden dan ook in functie van reële noodwendigheden toegekend. Op basis van monitoring en overleg met de betrokken organisaties wordt nagegaan of de specifiek vooropgestelde doelstellingen kunnen gehaald worden. Indien de financiële tegemoetkoming eventueel ontoereikend is om het beleidseffect te realiseren, kan de minister, binnen de reglementaire lijnen, gebruik maken van interne herschikkingen binnen de onderwijsbegroting. De specifieke vzw's worden thans aan een screening onderworpen op basis waarvan de nodige maatregelen worden genomen om de transparantie en de efficiëntie van het gebruik van middelen te verhogen, die tevens kaderen in het doorvoeren van administratieve vereenvoudiging.

Deze operatie heeft er reeds toe geleid dat bij begrotingsopmaak 2014 werd geregeld dat alle kredieten voor de vzw Samenwerkingsverband Netgebonden Pedagogische Begeleidingsdiensten (SNPB) werden samengevoegd tot één enveloppe. Door de bundeling van de budgetten kan met één globaal subsidiebesluit gewerkt worden en bestaat er een stroomlijning naar alle financiële verrichtingen toe. De beschrijving van de thema's waarrond de vzw SNPB activiteiten kan opzetten, wordt meer generiek geformuleerd rond een viertal speerpunten. Ze bezit op deze wijze de nodige flexibiliteit om optimaal in te spelen op de noden van de scholen.

Beleidsdomein Brussel en Gelijke Kansen

Coördinatie Brussel

1. De financiële situatie van de verenigingen die een werkingssubsidie ontvangen vanuit het bevoegdheidsdomein Brussel wordt permanent gemonitord. De gesubsidieerde verenigingen moeten immers bij de afrekening van het werkingsjaar een resultatenrekening en een balans voorleggen. Bovendien vaardigen mijn diensten ook een waarnemer af bij de belangrijkste gesubsidieerde verenigingen, waardoor hun financiële situatie op de voet kan worden gevolgd. Het gros van de gesubsidieerde verenigingen is financieel gezond.
2. Binnen het bevoegdheidsdomein Brussel verkeren er geen gesubsidieerde verenigingen in urgente financiële nood. Er wordt zo veel mogelijk over gewaakt dat de verschillende subsidieschijven afgestemd worden op het uitgavenpatroon van de verenigingen en dat de reële uitbetaling van de subsidieschijven tijdig gebeurt, opdat organisaties zo weinig mogelijk in liquiditeitsproblemen zouden kunnen komen. Bovendien wordt - binnen de grenzen van het Rekendecreet en van de uitvoeringsbesluiten - de opbouw van reserves toegelaten, zodat de organisaties over een bepaalde buffer kunnen beschikken en (onverwachte) schokken kunnen opvangen. Indien verenigingen desondanks toch in liquiditeitsproblemen zouden komen, wordt de oorzaak door mijn diensten onderzocht en wordt naar een passende oplossing gezocht, bijvoorbeeld (in de mate van het mogelijke) het sneller

uitbetalen van een subsidie of het verhogen van een bepaalde subsidieschijf. Ik wil er wel op wijzen dat de verenigingen hierbij zelf ook een belangrijke rol op te nemen hebben: de snelheid en de doelmatigheid van de behandeling van de subsidiedossiers is immers ook afhankelijk van de tijdigheid en de kwaliteit van de indiening van de aanvragen door de initiatief-nemers.

3. Er kunnen geen maatregelen worden genomen t.a.v verenigingen die niet door de Vlaamse overheid worden gesubsidieerd. Er moet immers rekening gehouden worden met een welbepaald bevoegdheidskader, dat gebaseerd is op de institutionele bevoegdheidsverdeling (inzonderheid in Brussel) en waarbij ook de toepassing van het subsidiariteitsbeginsel een belangrijke parameter uitmaakt.

Overigens wordt een subsidie toegekend in functie van de uitvoering van het vooropgestelde beleid en de mate waarin een subsidieaanvrager daartoe een bijdrage kan leveren.

Dat belet niet dat een overheid die instaat voor de financiering van een bepaalde vereniging, die een belangrijke beleidsmatige bijdrage levert, ook het financieel welbevinden van die vereniging moet opvolgen en zo nodig bijspringen, binnen de perken van wat reglementair en budgettair mogelijk is.

4. Gelet op het feit dat er binnen het bevoegdheidsdomein Brussel geen verenigingen zijn die in acute geldnood verkeren, is deze vraag niet aan de orde.
5. In het kader van het actieplan voor administratieve vereenvoudiging, zijn en worden verschillende maatregelen genomen om de planlast voor de gesubsidieerde sector zoveel mogelijk te beperken.

Zo wordt bijvoorbeeld de mogelijkheid geboden om subsidiedossiers elektronisch in te dienen. In 2013 werd er een subsidiedatabank ontwikkeld, waarin het hele subsidiedossier op een elektronische wijze wordt bewaard en opgevolgd. De cruciale dossierstukken kunnen door het werkveld worden geraadpleegd via een inlogstelsel. De papieren briefwisseling wordt zoveel mogelijk beperkt. Die werkwijze heeft sowieso een impact op het vlak van klantvriendelijkheid, performantie en efficiëntie en heeft ook een kostenbesparend effect.

Gelijke Kansen

1. De Barometer van de Koning Boudewijnstichting is niet voldoende gedetailleerd om te peilen naar de verenigingen uit het gelijkekansenbeleid die eventueel in financiële moeilijkheden zouden verkeren.

Voor de verenigingen die structureel gefinancierd worden vanuit het gelijkekansenbeleid was er inderdaad een beperkte negatieve impact op de subsidies als gevolg van de algemene (weliswaar noodzakelijke) besparingsoperaties bij de Vlaamse overheid tijdens deze legislatuur. Daar komt bovenop dat niet alle organisaties kunnen genieten van een jaarlijkse aanpassing van de middelen aan de index, wat op langere termijn ontegensprekelijk tot een verarming leidt. Desondanks krijg ik van de meeste organisaties geen signalen dat zij zich in urgente financiële nood zouden bevinden. Dankzij het jaarlijks bilateraal overleg met elk van de organisaties, houden mijn diensten ook op dat vlak de vinger aan de pols. Enkel voor het Vrouwen Overleg Komitee (VOK) is gebleken dat de voortzetting van de werking in het gedrang kwam omdat het één van de organisaties is die nooit een indexaanpassing kreeg. Door een interne herverdeling van de budgettaire middelen heb ik hiervoor echter een oplossing kunnen bewerkstelligen.

Het bedrag van de toegekende projectsubsidies bleef in zijn totaliteit quasi gelijk. Een kleine daling is grotendeels te verklaren doordat de subsidiëring van enkele jaarlijks terugkerende projecten omgezet werd naar een structurele ondersteuning. Dit komt ook de financiële stabiliteit van deze initiatiefnemers ten goede.

2. Hoewel geen van de organisaties in een urgente financiële nood verkeert, werk ik momenteel volop aan een herstructurering van het gendermiddenveld. De kleinere organisaties ertoe aanzetten om

meer de handen in elkaar te slaan, zorgt ontegensprekelijk voor efficiëntiewinsten, zowel voor de organisaties zelf als voor de subsidiërende overheid.

Deze reorganisatie, en de daaraan gekoppelde financiering, zal decretaal verankerd worden. Hierdoor zullen de organisaties meer financiële zekerheid krijgen dan met de huidige subsidiëring 'ad nominatim', die uiteindelijk niet meer is dan een facultatieve subsidie. De voorziene inkanteling van de adviesbureaus Toegankelijkheid in een nieuw extern verzelfstandigd agentschap (EVA) zal eveneens bijdragen aan een grotere efficiëntie en financiële zekerheid.

Op die manier lever ik vanuit deze bevoegdheid mijn bijdrage aan de uitvoering van het regeerakkoord om het verenigingsleven in dit land volop te ondersteunen en te versterken.

3. Het spreekt voor zich dat ik enkel organisaties kan financieren die meewerken aan de realisatie van de doelstellingen van het Vlaamse gelijkheidsbeleid. Het staat verenigingen die tot op heden niet door Vlaanderen werden gesubsidieerd steeds vrij, net als andere organisaties, om projectvoorstellen in te dienen die aansluiten bij mijn beleidsdoelstellingen.
4. Zoals uit de voorgaande toelichting blijkt, heeft geen van de door mij financieel ondersteunde organisaties een behoefte aan overbruggingskredieten.
5. De formaliteiten voor het aanvragen of afrekenen van subsidies zijn in de loop der jaren niet ingewikkelder geworden, wel integendeel. Ten gevolge van een intern proces van administratieve lastenverlaging eerder deze legislatuur, werden onder andere de subsidieprocessen van het gelijkheidsbeleid onder de loop genomen en zo veel als mogelijk vereenvoudigd.

Beleidsdomein Jeugd

1. Dat de financieel-economische crisis zwaar weegt op het functioneren van sommige verenigingen kan moeilijk als verrassend worden bestempeld. De resultaten zijn echter te algemeen om conclusies te trekken voor de Nederlandstalige jeugdsector in het bijzonder.
2. De financieel-economische crisis heeft uiteraard ook gevolgen voor de overheid. Besparingen door de overheid worden trouwens genoemd als een van de belangrijkste redenen voor financiële problemen bij de verenigingen. Er is vooralsnog geen ruimte om bijkomende middelen ter beschikking te stellen van de jeugdverenigingen. Ik wil er trouwens op wijzen dat we er voor wat het beleidsveld Jeugd betreft in geslaagd zijn het totaal van de subsidies voor jeugdverenigingen, gemeenten, provincies en de Vlaamse Gemeenschapscommissie op peil te houden.
3. Cf. 2.
4. Cf. 2.
5. Voor de maatregelen die ik neem inzake administratieve vereenvoudiging verwijs ik naar mijn beleidsbrief 2014, p. 11 - 12 (OD 1.2 de vrijwilliger in het jeugdwerk maximaal ondersteunen - Gevolgen van regelgeving voor verenigingen en vrijwilligers).
http://www.sociaalcultureel.be/jeugd/beleidsdocumenten_doc/beleidsbrief-jeugd2014.pdf